

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 132 **din data de 27.03.2024**

Dosar nr. 398/2022

Petiția nr. 4269/20.06.2022

Petent: Fundația Szekler Monitor

Parte reclamată: Tănasă Dan

Obiect: comentarii defăimătoare la adresa etnicilor maghiari, ca urmare a unor postări pe pagina de Facebook:

- în 20 mai este postată o înregistrare video realizată în comuna Siculeni, jud. Harghita, unde pe clădirea Bisericii Catolice erau arborate steagul comunității secuiești și steagul comunității maghiare din România
- în 21 mai este postată o informație cu privire la vizita particulară a președintei Ungariei
- în 21 mai a comentat o știre despre N. K. care s-a urcat pe Piatra Secuiului și s-a pozat;
- în 21 mai a comentat discursul președintelui UDMR, K. H. care a participat la un eveniment al Bisericii reformate.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1. Fundația Szekler Monitor cu sediul în municipiul Gheorgheni, Piața Libertății nr. 22, jud. Harghita, e-mail: szekler.monitor@sic.hu

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

2. Dan Tănasă – deputat, cu domiciliul în județul Brașov și adresa de corespondență la Palatul Parlamentului – Camera Deputaților - Grupul Parlamentar AUR, Strada Izvor, nr. 2 - 4, sector 5, București, e-mail: tanasa.dan@gmail.com

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 4269/05.07.2022 a fost citată fundația petentă, iar prin adresa înregistrată sub nr. 4675/05.07.2022 a fost citată partea reclamată, pentru termenul de audiere din data de 25.07.2022 stabilit de Consiliu.

5. Procedură legal îndeplinită.

6. Fundația petentă comunică prin via e-mail înregistrat sub nr. 4742/07.07.2022 că nu mai are nimic de adăugat la acele expuse în petiție și este de acord cu soluționarea speței în lipsă.
7. La termenul stabilit, la ședința de audieri părțile au fost absente.
8. Prin adresa înregistrată sub nr. 4823/12.07.2022, partea reclamată depune punct de vedere, iar prin adresa înregistrată sub nr. 4824/12.07.2022 învederează că de mai multe luni a setat în contul de Facebook o listă de cuvinte indezirabile, în consecință, Facebook ascunde toate comentariile care conțin aceste cuvinte, deci nu se pot vedea comentariile care conțin aceste cuvinte. Acestea sunt comunicate fundației petente prin adresa înregistrată sub nr. 5242/27.07.2022.
9. Asociația petentă depune concluzii scrise prin adresa înregistrată sub nr. 5412/03.08.2022.

III. Susținerile părților

Susținerile fundației petente

10. Prin petiția nr. 4269/20.06.2022 fundația petentă susține că pe pagina de facebook a părții reclamate au fost făcute afirmații defăimătoare la adresa etnicilor maghiari, ca urmare a postării unor declarații, dar și comentariile venite ca reacție din partea cititorilor.

10.1. În data de 20 mai a postat o înregistrare video realizată în comuna Siculeni, jud. Harghita, unde pe fațada unei clădiri a bisericii catolice erau arborate steagul comunității secuiești și cel a comunității maghiare din România. Cele două steaguri au fost arborate în baza prevederilor art. 6 din Constituție, în mod perfect legal, și totuși, persoana reclamată s-a folosit și de acea ocazie pentru a publica pe pagina ei Facebook acea postare prin care a disputat drepturile constituționale ale maghiarilor din România, a dezinformat cititorii neavizați și astfel a instigat împotriva maghiarilor din România.

10.2. În aceeași perioadă s-a aflat în România într-o vizită particulară președinta Ungariei, vizită care a fost subiectul a două postări ale persoanei reclamate:

10.2.1. În data de 21 mai s-a referit în general la vizita președintei Ungariei, ocazie cu care a dezinformat și instigat cititorii susținând că prin ceea ce a făcut, președinta Ungariei ar fi insultat românii și ar fi încălcat norme diplomatice, pentru că cei din conducerea UDMR ar fi șovini și revizioniști, respectiv că ar primi ordine de peste graniță, calificând conducătorii autorităților locale vizitate de către N. K. ca fiind trădători și fără coloană vertebrală.

10.2.2. În data de 22 mai a comentat o știre apărută în presă despre faptul, că N. K. s-a urcat pe Piatra Secuiului și s-a pozat lângă borna de pe vârf. Ceea ce a iritat extrem de tare persoana reclamată era faptul, că borna respectivă era vopsită în roșu-alb-verde (cea ce iarăși nu este nelegal, muntele aflându-se într-o localitate cu 99% locuitori etnic maghiari, iar borna fiind vopsită așa de nu se știe când), inducând iarăși în eroare cititorii neavizați, a sugerat prin acea postare că președinta Ungariei ar fi avut vreo legătură (sau chiar implicare) în vopsirea acelei borne, jignind astfel românii.

10.3. Vizita președintei Ungariei a fost ocazionată de un eveniment al Bisericii Reformate (Ziua Unității Reformate din Bazinul Carpatic) la care a participat și K. H., președintele UDMR, care în acea calitate a ținut acolo și un discurs. Într-o postare publicată în data de 21 mai, se susține că Kelemen Hunor ar fi vorbit în calitate de

viceprim-ministru, respectiv că ar fi avut în spate harta Ungariei Mari. De fapt ceea ce se vede pe fotografia atașată postării este logo-ul evenimentului, un copac al cărui rădăcini redau conturul Bazinului Carpatic (așa cum spune și denumirea evenimentului), adică acea arie geografică în care trăiesc maghiari reformați. Deci nici vorbă de ceva politic, revizionist, etc. În postare sunt iarăși folosite expresii jignitoare la adresa conducătorilor UDMR, evenimentul în sine fiind numit fără vreun temei insultă la adresa demnității naționale a românilor.

11. Se precizează că, ținând cont de faptul că partea reclamată este deputat și student la drept, aceasta a făcut în mod deliberat afirmații neadevărate respectiv defăimătoare, folosindu-și reputația de parlamentar pentru a induce în eroare cititorii, care luând de bine cele afirmate sau sugerate s-au scandalizat.

12. Comentariile generate au fost :

- *...hai să mergem la adunare de steaguri Ungurești peste tot unde li se semnalează prezenta*

- *Dacă ești patriot mergi și dă foc steagului!*

- *De ce nu dați foc la steagurile bozgorilor?*

- *Neică nimeni, veniți din pustiuri, puși pe jafuri.*

- *Dați-le foc!*

- *Voi sunteți veniți aici. Liber să plecați în Ungaria.*

- *Dacă un român ar pune drapelul româniei în ungaria imediat trupele speciale ale politiei ungare l-ar împușca direct în inimă.*

- *Să le mai punem odată opinca pe Parlamentul de la Budapesta să își aducă aminte cine suntem*

- *De când trebuia interzis udmr-ul din spectrul politic al României!*

- *Asta se întâmplă când nu avem lunetisti responsabili în tara asta!*

- *O DEZECHILIBRATĂ O CU*VĂ JOSNICĂ SI OBRAZNICĂ! (cu referire la președinta Ungariei)*

- *Să trecem la fapte!*

- *Vine votul 2024 si sa dus cu gogomăniile bozgorilor*

- *Dacă în flecare oraș din Ardeal ar fi Grupări ale Legiunii, pariu că ar fi totii cumintei!*

- *Huni fără țară!*

- *Când ma scăpăm noi românii de aceste jigodii?*

- *Să te f t în gură de ungur spurcat!*

- *S-O *UȚĂ CÂINII DE BOARFĂ BOZGOREASCĂ!!! (cu referire la președinta Ungariei).*

13. Postările pe Facebook au avut peste 9000 de aprecieri, au existat peste 3000 de comentarii și au fost făcute peste 6300 distribuiri.

14. Se solicită constatarea faptei de discriminare, hărțuire, tratament degradant, propagandă naționalist-șovină, și de instigare la ură rasială sau națională, comise pe bază de apartenență la o comunitate etnică și să fie sancționat pentru aceste fapte. De asemenea, să obligăm partea reclamată să îndepărteze de pe pagina sa Facebook postările și toate comentariile care cad sub incidența OG 137/2000, dar și publicarea în mass media a hotărârii pe care o va adopta CNCD.

15. Se precizează că data de 23 mai a atras atenția părții reclamate cu privire la faptul că prin acele postări și comentariile la ele sunt încălcate prevederile OG 137/2000 și a

solicitat ștergerea lor, iar acesta a acceptat să șteargă postările cu condiția să se motiveze solicitarea în fapt și în drept, ceea ce fundația petentă a și făcut, după care partea reclamată s-a răzgândit și s-a prefăcut că nu înțelege ce se solicită, iar în final a ignorat solicitarea, așa cum reiese din anexele listate în data de 27 mai.

16. Se depun înscrișuri.

17. Prin concluziile scrise înregistrate sub nr. 5412/03.08.2022, fundația petentă precizează că ei au reclamat în primul rând postările persoanei reclamate, comentariile fiind de fapt reacții la acele postări, ștergerea lor având ca efect ștergerea tuturor comentariilor.

18. Cu privire la susținerea părții reclamate, conform căreia ea nu este moderator pe rețeaua Facebook, se arată că fiecare persoană care își deschide o pagină pe Facebook devine în mod automat moderator pe acea pagină, pentru că acceptă termenii de utilizare ale Facebook, printre care și acela de a asigura că pe acea pagină nu sunt afișate mesaje care încalcă regulile Facebook. Or ei au solicitat, să-și modereze propria pagină, iar aceasta este o obligatie a fiecărei persoane, nu o posibilitate de care să facă uz când dorește.

Susținerile părții reclamate

19. Prin adresele înregistrate sub nr. 4823/12.07.2021, respectiv nr. 4824/12.07.2022, partea reclamată susține că nu există nici o prevedere legală care să îl oblige să elimine comentariile postate de terțe persoane pe rețeaua de socializare Facebook. Responsabilitatea aparține exclusiv autorilor acestor comentarii și proprietarului website-ului, Facebook nu este proprietatea sa personală și ca atare nu este responsabilitatea sa să modereze comentariile.

III. Cadrul legal aplicabil.

20. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1

(3) "România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate."

Art. 16

"(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)"

Art. 29 - Libertatea conștiinței

"(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale. (2) Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc"

Art. 30 - Libertatea de exprimare

(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de (6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

Art. 2

(1) „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

(4) “Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”.

Art. 15

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ura rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia. ”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale

Art.10

(1) “Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare”.

(2) “Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția

sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”.

Art. 14 - Interzicerea discriminării:

“Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice alta situație.”

Protocolul nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului

Art. 1 - Interzicerea generală a discriminării

“1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordinul nr. 27/07.02.2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 120/12.02.2024

IV. Principiile de analiză

21. Potrivit art. 2 alin. (1) din O.G.137/2000 republicată, pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege.

22. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. (3) al O.G. nr. 137/2000: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”). În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, comparația poate fi și ipotetică, nu doar situațiile concrete pot fi comparate.

23. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului înțelege în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (*Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32*) sau „analoagă” (*Van der Mussel împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46*) ori „relevant similară” (*Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60*), ulterior fiind

utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (*Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit*, 30 iulie 1998, §75).

24. Conform legislației în materie de nediscriminare din România, un aspect definitoriu al discriminării îl constituie criteriul interzis de legiuitorul național prin art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 („*rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată*”), „sau orice alt criteriu” - sintagmă care oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definit în art. 2, trebuie interpretat în sensul existenței sale ipso facto, ca circumstanță concretizată, materializată, constituind însăși cauza actului sau faptului discriminatoriu și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării.

25. Discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării.

26. De asemenea, o faptă poate fi considerată faptă de discriminare doar dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

27. Prin raportare la art. 15 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director va analiza dacă fapta sesizată constituie un comportament manifestat în public care vizează atingerea demnității ori/și crearea unei atmosfere de intimidare, ostilă, degradantă, ofensatoare, îndreptată împotriva unei persoane din cauza unei caracteristici personale (criteriu de discriminare). Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane.

28. Pentru a decide dacă un anumit tratament este sau nu degradant în sensul art. 3 al Convenției europene a drepturilor omului, CEDO examinează dacă scopul aplicării lui este acela de a umili sau înjosi victima și dacă, prin efectele produse, a fost adusă o atingere personalității acesteia, într-o manieră incompatibilă cu art. 3 (*a se vedea, în acest sens, Raninen împotriva Finlandei, Decizia din 16 decembrie 1997, Reports 1997-VIII, pag. 2.821-22, paragraful 55*). Pe de altă parte, în contextul dreptului de a nu fi supus discriminării și sub acest din urmă aspect, corelativ unui tratament injust, ostil, umilitor sau degradant, trebuie reținut elementul de apreciere de la care un comportament reprobabil ar fi calificat ca ostil, injust până la tratament degradant, astfel cum au statuat instanțele de contencios european, fosta Comisie pentru Drepturile Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

V. Motivele de fapt și de drept.

29. În drept, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Astfel, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al O.G.

nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, conform art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională.

30. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării reține spre analiză caracterul potențial discriminatoriu al unor comentarii făcute la o postare de pe pagina proprie a părții reclamate din rețeaua de socializare Facebook, care se referă la un proces câștigat în instanță.

31. Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la obiectul sesizării. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

Conținutul postării din data de 20.04.2022 este următorul:

32. Dan Tănasă: *"O nouă victorie în justiție împotriva separatismului promovat de UDMR, o formațiune profund antiromânească."*

Conținutul comentariilor

33. Comentariile care formează obiectul prezentei analize au următorul conținut:

- *...hai să mergem la adunare de steaguri Ungurești peste tot unde li se semnalează prezenta*
- *Dacă ești patriot mergi și dă foc steagului!*
- *De ce nu dați foc la steagurile bozgorilor?*
- *Neică nimeni, veniți din pustiri, puși pe jafuri.*
- *Dați-le foc!*
- *Voi sunteți veniți aici. Liber să plecați în Ungaria.*
- *Dacă un român ar pune drapelul româniei în ungaria imediat trupele speciale ale politiei ungare l-ar împușca direct în inimă.*
- *Să le mai punem odată opinca pe Parlamentul de la Budapesta să își aducă aminte cine suntem*
- *De când trebuia interzis udmr-ul din spectrul politic al României!*
- *Asta se întâmplă când nu avem lunetisti responsabili în tara asta!*
- *O DEZECHILIBRATĂ O CU*VĂ JOSNICĂ SI OBRAZNICĂ! (cu referire la președinta Ungariei)*
- *Să trecem la fapte!*
- *Vine votul 2024 si sa dus cu gogomăniile bozgorilor*
- *Dacă în flecare oraș din Ardeal ar fi Grupări ale Legiunii, pariu că ar fi totii cuminte!*
- *Huni fără țară!*
- *Când ma scăpăm noi românii de aceste jigodii?*
- *Să te f t în gură de ungur spurcat!*
- *S-O *UTĂ CÂINII DE BOARFĂ BOZGOREASCĂ!!! (cu referire la președinta Ungariei).*

Contextul apariției comentariilor

34. Colegiul director reține că partea reclamată, deputat în Parlamentul României, a avut în zilele de 20 și 21 mai o serie de postări pe pagina sa de Facebook, la care ulterior au comentat de mai multe persoane, **partea reclamată postând însuși un comentariu prin care solicita utilizarea unui limbaj decent.**

a. **În data de 20 mai** partea reclamată a postat o înregistrare video realizată în comuna Siculeni, jud. Harghita, unde pe fațada unei clădiri a bisericii catolice erau arborate steagul comunității secuiești și cel al comunității maghiare din România, și a disputat drepturile constituționale ale maghiarilor din România, dezinformând cititorii neavizați, instigând împotriva maghiarilor din România.

b. **În data de 21 mai** referindu-se în general la vizita președintei Ungariei, a dezinformat și instigat cititorii susținând că prin ceea ce a făcut, președinta Ungariei ar fi insultat românii și ar fi încălcat norme diplomatice, pentru că cei din conducerea UDMR ar fi șovini și revizionisti, respectiv că ar primii ordine de peste graniță, calificând conducătorii autorităților locale vizitate de către Novak Katalin ca fiind trădători și fără coloană vertebrală.

c. **În data de 22 mai** a comentat o știre apărută în presă despre faptul, că N. K. s-a urcat pe Piatra Secuiului și s-a pozat lângă borna de pe vârful. Ceea ce a iritat extrem de tare persoana reclamată era faptul, că borna respectivă era vopsită în roșu-alb-verde (cea ce iarăși nu este nelegal, muntele aflându-se într-o localitate cu 99% locuitori etnic maghiari, iar borna fiind vopsită așa de nu se știe când), inducând iarăși în eroare cititorii neavizați, a sugerat prin acea postare că președinta Ungariei ar fi avut vreo legătură (sau chiar implicare) în vopsirea acelei borne, jignind astfel românii.

d. Într-o postare **din data de 21 mai**, se susține că K. H., președintele UDMR, la un eveniment al Bisericii Reformate (Ziua Unității Reformate din Bazinul Carpatic) ar fi vorbit în calitate de viceprim-ministru, respectiv că ar fi avut în spate harta Ungariei Mari. De fapt ceea ce se vede este logo-ul evenimentului, un copac al cărui rădăcini redau conturul Bazinului Carpatic (așa cum spune și denumirea evenimentului), adică acea arie geografică în care trăiesc maghiari reformați. Deci nici vorbă de ceva politic, revizionist, etc. În postare sunt iarăși folosite expresii jignitoare la adresa conducătorilor UDMR, evenimentul în sine fiind numit fără vreun temei insultă la adresa demnității naționale a românilor.

34. Din analiza textului comentariilor, Colegiul director constată că acestea reprezintă injurii și jigniri, dar că nu depășesc limita libertății de exprimare.

35. Colegiul director constată faptul că partea reclamată nu numai că a folosit *disclaimer-ul*, dar la fiecare postare a făcut apel la folosirea unui limbaj decent către cititorii paginii sale de facebook : *"Vă rog frumos să utilizați un limbaj decent. Nu sunt responsabil pentru comentariile injurioase. Facebook este spațiu public, fiecare răspunde pentru fapta sa. Vă mulțumesc!"* Sau *"Păstrați un limbaj decent. Comentariile injurioase vor fi șters4e în limita posibilităților. Vă mulțumesc frumos pentru înțelegere!"*.

36. Cu privire la comentariile cititorilor, apărute ca reacție la postarea părții reclamate, Colegiul director se raportează la deciziile instanțelor de judecată, decizii care au stabilit că o persoană nu poate fi sancționată pentru postarea de către terțe persoane a unor comentarii discriminatorii pe pagina proprie de internet decât în situația în care s-a solicitat anterior ștergerea acestor comentarii.

37. Astfel, Colegiul director ia act de Decizia nr. 2612/2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție împotriva Hotărârii CNCD nr. 106/17.03.2018 (hotărâre, în care Colegiul director a reținut fapta de discriminare și a sancționat fapta cu amendă contravențională), prin care instanța reține faptul că petentul trebuia mai întâi să solicite reclamatului ștergerea mesajelor cu conținut discriminatoriu, iar la refuzul reclamatului, petentul avea dreptul să sesizeze Consiliul. Astfel, instanța supremă reține următoarele: *“Referitor la răspunderea autorilor comentariilor, CEDO a stabilit că pentru constatarea răspunderii în cazul unui jurnalist care a contribuit la diseminarea informațiilor ce aparțin unor terți este necesară existența unor motive deosebit de puternice”. S-a mai reținut de către instanța europeană faptul că reclamații au șters comentariile în discuție de îndată ce au fost notificați cu privire la intentarea procesului civil, precum și faptul că acea campanie denigrată nu ceruse niciodată eliminarea comentariilor, ci a mers direct în judecată. Dacă s-ar desființa secțiunea “comentarii” ar fi compromisă libertatea de a comunica informații pe internet. Elementele analizate în cauza Magyar nu pot fi aplicate în speța de față, întrucât știrea postată nu este lipsită de bază factuală, iar pârâtul nu a cerut anterior sesizării CNCD ștergerea respectivelor mesaje. CEDO a mai subliniat faptul că un sistem bazat pe un disclaimer privind responsabilitatea utilizatorilor pentru comentariile postate și un sistem de ștergere a comentariilor la o simplă solicitare a persoanei vizate pot constitui o alternativă pentru a se realiza un just echilibru între drepturile concurente implicate, în situația în care observațiile utilizatorilor terți nu se manifestă sub forma unor discursuri de incitare la ură și a unor amenințări directe la adresa integrității fizice a persoanelor. Chiar dacă autorul sesizării, A.Z., a selectat numai unele comentarii considerate ofensatoare la adresa comunității maghiare, la o lectură completă se poate observa că autorii respectivelor remarci au înțeles să-și exprime dezaprobarea nu față de comunitatea maghiară, ci față de primarul din localitatea respectivă. (...) ICCJ mai reține, tot prin prisma jurisprudenței CEDO, că deși comentariile la articolul postat de D. T. sunt injurioase și pe alocuri vulgare, totuși aceste comentarii nu se încadrează într-un discurs al urii sau și violenței, ci reprezintă expresia unor judecăți de valoare sau opinii.*

38. Având în vedere că este esențial pentru persoanele care se exprimă public să evite comentarii care pot răspândi și conduce la creșterea intoleranței (a se vedea *Feret v. Belgium* (no. 15615/07), *Chamber of Judgment of 16 July 2009* – *Curtea Europeană a Drepturilor Omului*), Colegiul director recomandă părții reclamate ștergerea comentariilor care duc la un comportament ostil și degradant la adresa comunității maghiare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,**

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Raportat la comentariile venite ca reacție la postările părții reclamate, **acestea nu depășesc limita libertății de exprimare în conformitate cu art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.**
2. Copie a hotărârii se va transmite părților

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Călea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru

DIACONU Adrian Nicolae - Membru

GRAMA Horia - Membru

JURA Cristian - Membru

MOȚA Maria - Membru

OLTEANU Cătălina - Membru

POPA Claudia Sorina - Membru

*Data redactării: 26.04.2024
Redactată și motivată F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu

